

ABONAMENTUL:

Pe un an 160 Lei

Pentru autorități, instituții 250 Lei

Exemplarul 3 Lei

ROMÂNUL

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL-ȚĂRĂNESC ARAD

 REDACȚIA
 și
 ADMINISTRAȚIA
 A R A D
 Strada V. Alexandri No. 6.

Monstrul la muncă.

Flămândă și însetoșată, istovită de atâta mizerie, zdrențoasă, cu o față anemică și cu ochi sticloși, ca'n agonie, lumea privește spre Rusia sovietică, ca spre un Canaan visat, spre pământul făgăduinței, unde nu se cunoaște amarul, unde nu există decât belșug și fericire.

Muncitorimea de pretutindeni, în căutătură de mirajul comunismului, se aruncă ușor pe valurile melancolice cântate de agenții lui Stalin, și plătiți cu produsul milioanei de muncitori necunoscuți, jehonici de apostolii canaanului rusesc, răzărăm erii, pe ademeniții monstrului, la grea muncă. Un tren încărcat de anonimi, oameni cu năcașuri și mătunte, slavii ai vremurilor ce trăim, aruncat în aer de bomba împărțită pe banii asudați de războiul rus, prins la muncă ca un câine în jug, nehrănit și neimbrătat. Vagoane trântite dela înălțimea de 30 m unul peste altul, se scutură și vaete, t. upuri omenești zdrobite de explozia ecrasului, și sânge și picioare, capete și sânge se vărsă din belșug, a răsunat locul unde monstrul și-a făcut apariția.

Așa vreau apostolii Moscovei să se facă temuși, astfel vor ei să se silească să primim a intra în țara făgăduinții, ale cărei chei sunt în dumnialor.

Și totuși, atâți amărâți, atâți răniți dela noi cred în binele comunismului.

Câtă naivitate, câtă lipsă de decorație să crezi, să te bizuești pe ceria, cari fără milă suprimă orice omenești, întreprind campanii de exterminare a unor ființe necunoscute, nevinovate de greaua situație economică, pe care bolșevicii o exploatează în favoarea intereselor lor idei.

Ca mâine, ca poimâne atenționate din Ungaria se va repeta aceea, în Austria, Germania, și la noi. Și alte victime nevinovate vor inscrie cu litere negre în istoria omenirii, și au știut oamenii să fie răniți, cum percepțiile, pentru că Hristos s'a lăsat omorât pe cruce, au fost lovite cu piciorul și nu împiedeca să triumfe în jafului, a omuciderii, a bolșevismului.

Și se vor găsi totuși oameni care vor crede, cari se vor lăsa răniți, iar când se vor descuraja și se vor căi, va fi târziu.

A.

„Românul”

Guvernul sugrumă libertatea presei.

~ Ziarul „Vestul” confiscat a treia oară. ~ Redactorul gazetei târât în lanțuri la închisoare dealungul orașului.

~ Scandalul dela Timișoara ~

Ziarul „Vestul” din Timișoara, în cursul nopții de Sâmbătă 12 Sept. a fost pentru a treia oară confiscat.

La orele 4 s'a prezentat la tipografie un detașament de polițiști, însoțit fiind de doi comisari, sechestrând toate exemplarele tipărite și

împrăștiind zațul de plumb, pentruca ziarul să nu poată fi retipărit.

Redactorul **Vicențiu Bugariu**, care se afla de serviciu în tipografie, a fost arestat, legat în lanțuri și condus astfel dealungul orașului la poliție.

Polițiștii au declarat, că au ordin să aresteze pe toți redactorii „Vestului”.

Impotriva acestei măsuri barbare și abuzive a poliției din Timișoara, redacția ziarului „Vestul” a trimis telegrame de protestare M. S. Regelui, dlui prim-

ministru Iorga, dlui Iuliu Maniu și Ministrului de Interne.

Cauza confiscării este, că ziarul a publicat un reportaj în care îl acuza pe d. prefect Iulian Peter cu luare de mită, pentru transferările notarilor.

Luptă între d. Iorga și d. Argetoianu

Guvernul în preajma demisiei - S'a sondat terenul d. N. Titulescu

-- După consiliul de miniștri dela Sinaia --

SINAIA, 12 Sept.
Orele 4 p. m.

După Consiliul de miniștrii, care a avut loc azi, d. Iorga a fost primit într-o lungă audiență la Suveran. Deasemenea a fost primit și d. Argetoianu.

SINAIA, 12 Sept.
Orele 5 p. m.

Asupra consiliului de azi se vorbește, că el a fost convocat fără știrea dlui

Argetoianu, ba împotriva voinții exprimate de ministrul de Interne. Din această cauză este mare tensiune între membrii cabinetului.

SINAIA, 12 Sept.
Orele 6 p. m.

Nu se știe precis cum au decurs audiențele de azi. Se crede încă în cercurile politice bineinformate, că lupta între d. Argetoianu și d. Iorga a ajuns la cufte. Debarcarea dlui Iorga

este o chestiune de câteva zile.

În contradicție cu aceasta amicii dlui Iorga afirmă, că dimpotrivă cel care a ajuns să fie disgrățiat este d. Argetoianu și asta din motivul, că fără știrea Suveranului, d. Argetoianu a sonda terenul la d. Titulescu, propunându-i colaborarea sa într'un guvern prezidat de ministrul nostru la Londra.

SINAIA, 12 Sept.
Orele 10 seara

Cercurile politice bineinformate cred a ști, că nu poate fi vorba de o criză de regim în actualele momente deși relațiile personale între d. Argetoianu și primul ministru se pot considera de rupte.

Criza va izbucni peste câteva zile după ce se va încheia acordul dlui Argetoianu cu partidul liberal.

Un nou „plan” al dlui Argetoianu

Se svonește, că d. Argetoianu este preocupat de gândul de a prezenta proiectul noului buget tuturor șefilor de partide, înainte de a fi prezentat spre dezbateră parlamentului. Noul buget „eroic” — după cum îl caracterizează d. Argetoianu — prevede cele mai mari economii și reduceri pe toată linia. Ministerul de finanțe ar dori deci ca acest proiect de buget să fie aprobat în prealabil de către toți șefii de partide, întrucât ar urma ca el să constituie baza politicii financiare a statului pentru cel puțin un interval de 5 ani. Pentru a-și atinge scopul se svonește iarăși că d. Argetoianu a incredințat pe d. Zamfir Brătescu să ia contactul cu partidele, personal, urmând ca o consfătuire a tuturor factorilor politici din țară să fie fixată cât mai curând.

Foileton.

Pe Zeppelin.

Continuare (7).

Cu obrajii roscovani, cu nasul înflorit mă privea din jilțul din față, pe care-l ocupă din nou vrând să-mi citească gândurile. Pocalul mi se umplu nu știu a câteoară și cutiuța cu hapurii de vin se închidea și se deschidea golindu-și mereu conținutul.

Cu ochii împăinjeniți mă uitam la el, la acei ochelari rotunzi cari îi acopereau cele două cavități umbroase, de urde două globulețe lucitoare și străvezii mă țintuiau necontenit.

— Ce, ce-i foc? am sărit de la locul meu, inspăimântat de flacăra luminoasă ce strebătu geamul aero- navei.

— Ești no-noștim, he-he, băețstai pe pace. Caută să mă liniștească. A'ta-i Marte . . .

— Ma-Marte ??? îl întrebam ca din din fire scos.

— Ma'te, Ma'te! Se tămiri?... Suntem în atmosfera Ma'te. Ia'n, vezi ce-i acolo?

— Văd, răspunsem.

— A, ă... se vezi? . . . Vezi scobiturile alea?! . . . arată cu degetul în jos spre un glob terestru, care privit de sus arată a jâmăie stoarsă.

Lipindu-mi fruntea învăpăiată de sticla rece mă uitam la adânciturile ce se încrețeau simetric pe suprafața stâncoasă de ghețari.

— Ei se zisi, să ne coborim? Măntreb. Și fără a-l putea opri, roti un șurub și deschise geamul. Suprafața își pierdu din forma discului și se apropia fulgerător. În vagonet pătrunsesse mireasma reconfortantă de aer rece și mi-am pus batista la gură.

— 'Ai, fii se'ios; ție-te teamă că te'neci? N'ai Pică, că do.

d'ăia îți dădui vin . . . În atmosfera a'ta sinzele t'ăbue să ții-ți' ucele m'ai 'uăpede . . . Ei 'asă cărpa! Se vezi acum acolo?

— Pești! . . . Am răspuns.

— He . . . he . . . he, he . . .

he . . . he . . . ă . . . ău . . . ău nu mai pot, răsese el de mine țânându-se de burtă.

— Pești, deh pești . . . ce să fie că doar dau din coadă! repetam eu privind la niște făpturi cari se sbăteau pe ghețari.

— La . . . las'-o că mor de 'ăs . . . Păi, știi se-s' . . .

— Ce?

— Oameni, bă oameni! . . .

— ? Oameni! Și dau din coadă?? îl întrebam nelămurit.

— A, ă, ăia-s', — oameni ca'i dau din coadă, de'asta-i . . . Mai mult fac ăistia că dau numai din coadă decât voi că dați din mâini și din labe fără a face nimic! . . . Uite-i cum se sbat în șanțurile lor . . . și sacă apa și dacă sacă, ei se...se cobor mai afund în cră-

Spovădania unui rătăcit

Prea am fost îndărătnic și prea mult am crezut în puterea magică a bărbii onorabile a așa zisului apostol național, când la alegeri am eșit din turma păstorită cu atâta cuminenție și omenie de către purtătorii intereselor noastre de plugari și ardeleniști. Am săvârșit un mare păcat, acum o recunosc.

Mă muștră conștiința de acest păcat, fiindcă mă știu, că și eu am contribuit prin votul meu la înfăptuirea stării triste în care am fost aduși noi agricultorii și oamenii muncitorii. Credam că vom fi salvați cu un ceas mai devreme din potopul mizeriei mondiale dar ce să vezi, acum apostolul nostru ne sfătuiește să ne aruncăm în mare. . . Așa ne-a trebuit!

Înainte de alegeri ni se trambăia prin sate, decătre năntăngăii conducerii de azi, că guvernul național-tărănesc a făcut să ni se scadă prețul la cereale și la vite, au scumpit banii, au făcut prea multe legi, și câte și mai câte născociri nu ne-au spus, bineînțeles, grăbind să ne asigure, că îndată ce se va înscăuna guvernul tehnicienilor, vor revindeca toate nemulțumirile noastre.

Dar iacă se apropie jumătatea de an dela guvernarea pacostei naționale însă de îmbunătățire nici vorbă. Am așteptat să se urce prețul grâului, dar în loc să se urce, a scăzut dela 400 Lei la 120 Lei, prețul vitelor a scăzut la jumătate, în schimb pâinea s'a scumpit, dările au rămas pe loc, de datoriile țărănești nimenca nu se interesează, dobele bat ca'n vreme de bejenii și azi mâine nu mai suntem stăpâni pe avutul nostru. Creditul Agricol aceea mare bancă contemplată de guvernul național-tărănesc pentru ajutoarea țărănimii înglodate în datorii, nici până în ziua de azi nu și-a început activitatea salvatoare. Bani destinați pentru acest scop, zice-se, că a trebuit statului pentru mântuirea a altor bănci, cari nu au nici în clin, nici în mână cu statul și cu atât mai puțin cu noi. (Ce dar dela Dumnezeu că barem bieții dato-

păturile glo-obiui lor . . . Crăpăturile astea-s sease voi le credeți că-s ca-canaluri artificiale... Vrei să ne coborim la ei?

— Nu, nu — protestam, — că ne mânâncă! . . .

— Crezi că toată 'uimea mânmâncă? Astea nu mânâncă, Astia numai b . . . b . . . beu până au fire-ar ai d . . . d'acului . . .

— Și ce beu, îl întrebam surprins.

— Aistia-s p . . . rroști. Bebeu apă . . . fi'e-ar ai . . . Noi venim p-p'aici și l . . . le mai a'uncăm o ma-majă de hapuri de vin, fire-ar să 'ie și-i amestim și când toți sunt amețiți le luăm aurul; astia au, au mult aur fie'ar să fie . . . Ia și bea . . . Nu-ți uita că . . . că aisi t'ebue să bem, — musai!

Omul meu, murat cum a fost, înghiți jumătate din alfabet, și nu-i plăcea deloc de „c“ și „r“.

rași, mulțumită legii contra came-tei adusă de naționaliști, nu mai pot fi jupuiți după bruul plac al bancherilor.)

Contribuabilii nu pot plăti dările, slujbașii nu-și primesc cu lunile simbria, școalele se desfințează, bancrutele se țin lanț, muncitorii fără lucru sporesc în fie care zi și la toate astea nu văd să se iea nici o măsură de îndreptare.

În loc ca să se ocupe de soartea plugariului desmoștenit din averea lui, guvernul „tehnicienilor“ are timp să se ocupe de mutarea țagărelor la ceasuri, par'că nu-i este egal, dacă ne ducem pe răpă după ceasul Central ori cel Oriental.

Apoi mă doare în suflet, când văd că ardelenii noștri, luptătorii de ieri pentru idealul nostru național, acei fideli învățaței ai cărturarilor românismului de pe aceste plaiuri plămădite de sângele și suferințele străbunilor noștri, azi sunt cu desăvârșire înlăturați de a-și spune cuvântul în trebile obștești și mai mult, ei azi în mândra lor Românie visată de secole, sunt persecutați, și prigoniiți prin intrigi perfide.

Am fost dus cu zaharelul decătre Nae și Miticii dlui Iorga și le-am dat votul, dar le-o spun că-mi pare rău și pe mine nu mă va mai seduce și încânta nici zâmbetul și nici barba apostolului. Nu le mai cred.

Partidul nostru numai unul poate fi, și acela este Partidul Național-Tărănesc, care ne-a condus și apărat din strămoși, interesele noastre. Am fost prada ispitei, dar creztru cu convingeri oțelite și crez nestrămutat.

Mărturisirea mea să fie un învăț și sfat pentru ceilalți rătăciți spre deslăgarea păcatului săvârșit, că tare mi-a zăcut la suflet.

Petru Ocară.

Rugăm achitați

abonamentele

Eu golii pocalul tot, entuziasma, de cele ce văzui. Nava noastră începu să plutească din nou în sus, depărtându-se dela locul nepătruns de nimeni. Bubuituri nestârșite se auzeau de dedesubt. Focuri similare rachetelor noastre segețau golul din jurul aeronavei învăluindu-ne cu limbi albastru-violete de flăcări. Insoțitorul meu învărti rapid șurubul de ascensiune și cuprins de o groază ce n'a putut s'o ascundă par'că s'a deșteptat din amețea beuturii.

— Cei-i asta? Vruî să aflu pricina.

— Ta-taci! Ne-au observat. Ne urmăresc, geloși, fire-ar să...

Eram din nou departe. Circumferența ce mai înainte se lăți fără orizonturi sub ochii noștri, deveni iarăși un punct infocat.

Urmează.

(p-p)

Sforțările guvernului pentru a se menține la putere.

Sâmbătă — La Consiliul de miniștri dl ministru de agricultură Ionescu Sisești, a făcut un expozen al situației agricole arătând că legea valorificării cerealelor, a dat bune rezultate. Situația s'a ameliorat și prin faptul că pe urma exportului a intrat o mare cantitate de valută în țară, Guvernul e hotărât să ia măsuri efective pentru menținerea prețului grâului.

D. Valer Pop ministrul Ardealului a făcut un ex ozeu asupra vizitei sale din Ardeal arătând, că situația o agravează mai ales datoriile agricole. Ministrul de finanțe a declarat că problema datoriilor agricole e una dintre principalele preocupări ale guvernului. Asupra soluțiilor la cari se va ajunge, ministrul de finanțe va da în scurtă vreme lămuriri amănunțite.

Tot d. Valer Pop a mai vorbit despre șomajul din Ardeal, cerând ntre altele și reducerea prețului articolelor industriale. Consiliul

de miniștri hotărăște împărțirea unor ajutoare locuitorilor din ținuturile bântuite de mizerie, cari vor primi în special porumb și cereale de sămânță, iar, prețul acestora se va plăti în 10 anuități fără dobândă. Pentru ajutorarea șomerilor din Maramureș se va construi linia îngustă proiectată între Cărlibaba și Vișeu.

Dozind să dispară impresia, că elementele ardeleniști sunt preterate, Consiliul de miniștri a hotărât să acorde în viitor o mai mare atențiune angajării și avansării elementelor din Ardeal Insfârșit, Consiliul de miniștri a ratificat dispoziția ministrului de interne referitoare la desființarea cotelor adiționale, iar dlui Valer Pop i s'a incredințat dire ția presei minoritare. În capitală hotărârile Consiliului de miniștri sunt considerate ca niște eforturi disperate de ultima oră ale guvernului pentru a-și întări situația în Ardeal

Din Buteni

Duminică în 30 Aug. s'a ținut la Buteu al 3-lea congres al „Unirii Tineretului Baptist Român „Biserica baptistă a fost împodobită cu tot fastul, cu flori impletite în cununi și cu verdeț pentru primirea fraților credincioși întru Domnul. Într'adevăd în mai puțin de o zi, liniștita noastră comună a început să roască de uniforme albastre ale „fraților“ și „surorilor“ arădane, sau de clipurile vioaie și inflăcărare de credință ale „fraților“ din București și de pretutindeni, căci credința baptistă și a găsit răsunet în sufletele multor Români și streini, cari înțelegând că drumul țarg și primitiv al credinței strămoșești e neindestulător pentru mântuirea de păcat, și botezându-se, au urmat cărarea pietroasă îngustă și spinoasă a crezului baptist.

Inceput de Vineri, Congresul a luat sfârșit abia Luni înspre ziua.

După cum și eră de așteptat, frații au dat dovadă de multă disciplină, serbarea lor desfășurându-se în cea mai deplină ordine, și — cu oarecari rezerve — și liniște. Zic așa, pentru că din timp în timp, liniștea comunei'eră intreruptă de urletele tromboanelor, și țipetele flautelor, cari executau cu prea mult zel vre'un cântec profan, făcând ca zidurile Sf. (Biserici) Adunări să și transmită în depărtări rezonanța, în unde sonore. Scena împodobită, eră asaltată de mulțimea oratorilor cu talente ascunse, cari căutau, în cuvinte blânde să nepătrundă de pietate și credință și în accente disperate să ne arate suferințele amare și martiriul îndurat de credința și credincioșii baptiști din partea înalțelor foruri ale bisericii ortoxe.

Printre toți, s'a reliefat cu mult talent, fratele „Socaciu“, a cărui

caracteristic este vehemența. Suflet curajos și inflăcărât, fratele „Socaciu“ a declarat războiu unei lumi întregi de „mișei“ „ticăloși“ și „zdrențe“, cum sunt b. o. toți preoții, profesorii, descălii și studenții ortodoxi, cari „și hat joc de credința lor și de Dzeu“, după propria expresie a oratorului și urmăresc cu multă prigoană credința baptistă. Dar oratorul s'a ridicat indeosebi împotriva Prea Sf. Episcop Grigore Gh. Comșa al Aradului, aducându-i o mulțime de insulte necinstite și necugetate.

Ca un bun credincios, m'am simțit revoltat până în adâncul sufletului, văzându-mi astfel atacat părintele sufletesc și sperând că bunul Dzeu îmi va ierta toate păcatele și că nu va asculta cuvintele necugetatului orator, am ieșit neobservat din Sf. Adunare, căci mă temeam ca nu cumva pereții dărâmandu-se, să-mi îngrop ticăloșia și nimicnicia în Sf. Biserici baptistă. Și privind îndărăt am văzut biserica scaldată în văpaia rece a razelor blonde ale lunii, care trecea majestoasă pe firmamentul instelat. Sub imensitatea cupolei cerești, m'am simțit mic de tot și am murmurat în sufletu-mi curățit pentru o clipă de toate deșertăciunile vieții, cuvintele Mântuitorului hului: „Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac“.

Și am plecat. A. A.

Și am plecat. A. A.

Carti literare și didactice

la Librăria

CONCORDIA

ARAD, Str. Eminescu 10.

Tocuri rezervoare moderne și eftine. Asortiment bogat în rechizite de scris.

† Coloana bunului creștin

Pe drumul Crucii.

Zis-a Domnul: *Cela ce voie să vină după mine . . .* și că șt'm că Domnul o zice, cine vrea să-i urmeze? Și totuș, greu. El s'a născut și a fost cat în staul. L-a înconjurat măriția și sărăcia fără adăpost, a fost senin și a ascultat cu cântarea ingerilor. Cine va pu să infrunte murdăria și sărăcia din prejma sa cu atâtea senitate? Cine va avea duhovnic s'ca putere să se vadă, să simtă înconjurat de ingeri în locul gunoiului din staulul la acesteia și în mijlocul sărăciei așa cum s'a văzut și s'a simțit El? El a fost înălțat pe cruce pățimit pentru noi. Trupul și dat morții și sufletul și-a dat pentru turma sa, pentru Biserica. Cine va putea — nu să-și pe sufletul, nu să-și dea trupul și moarte, dar — să-și răstignească să ucidă în sine păcatul, ca trupul să-i fie sănătos și sufletul plin de viața?

Știți căți au petrecut pe la dela Pilat până la Golgota? Miile: iudei, romani, și elini; gați și sāraci; cărturari și neutorii de carte; băbăți și femei, copii, tineri și bătrâni. Plângă abia câteva femei la marginea drumului. Singură Precurată, conjurată de mironosințe, cu inima pătrunsă de sabia durerii. Incolo ceialalți îl injurau, loviau, scuipau. Cei cari ar fost nepăsători, sau cu un stă de milă, au fost luați de valul ură al celorlalți. Dacă a ura mulțimea au urlat și ei. Hristos și azi face drumul crucii prin noi și milioane îl împresoară. Ce vreau să-i urmeze, trebuie calce pe dăra crucii și pe urma pașilor lui. Dăra e îngustă, mele mici, mulțimea se îmbulze să ranjească, să lovească și pierzi urma, te amesteci în mulțimea urlătoare, care te convie că e locul și timpul să urli, rânjești, să injuri, să scuipi și lovești și tu.

Copiii creșcuți în iubirea Hristos, cu zilnica rugăciune, pe dăra crucii și pe urma pașilor lui Hristos. În stradă însă mulțimea copiilor cari injurau, bun simte o durere, dacă cine injură pe Dumnezeu, pe care iubește. Crescând în ceata d'bedeilor i se murerește mînt sufletul și murdăria se varsă trup ca boală. Mulțimea urlătoare l-a făcut și pe el să lovească în Hristos. Tinerii noștri aplecați la școale mai mari citesc cu plăcere stupidă cărțile scrise jidovi și de jidoviți, împotriva Hristos și a Bisericii. Au pierit urma crucii și a pașilor lui Hristos și au ajuns în mulțimea d'urli, rânjește, scuipă și lovește în Domnul.

E îngustă dăra crucii și pe urma pașilor lui Hristos e călcată pașii mulțimii sălbatice. Putea tu să osebești în mulțimea d'urli de pași urma pașilor lui Hristos? Învățatu-te-a maica când ai fost mic, să te rogi, să faci semnul crucii și dusu-te-ai când în când învățatorului tău bisericec? Dacă-ți aduci aminte drag de acestea, e semn că găsit în tine dăra crucii și pe urma pașilor lui Hristos. Urmează. Dacă ai avea să suferi pentru adu-ți aminte, că cei ce urmează lui Hristos sunt cu El și înferință și dacă iubești mai pe Hristos decât pe Varan Caiafa, infruntă toate batjocuri-ia-ți crucea ta și urmează-i.

Pr. F. Codrea

Atentatul de Cale Ferată din Biatorbágy

Groznică catastrofă
provocată de o mașină
infernă a comunistilor.

În noaptea zilei de Sâmbătă, nu departe de Budapesta, mâni necunoscute încă, au așezat la mijlocul viaductului de cale ferată din localitatea Biatorbágy o mașină infernală, care a aruncat dela o înălțime de vreo 26 metri trenul expres, ce circula între Budapesta — Viena — Olanda.

După știrile sosite din Budapesta, nenorocirea s'a întâmplat pela miezul nopții. Mașina infernală a explodat îndată ce a trecut peste ea locomotiva și rupând șinele, locomotiva a deraiat și s'a prăbușit în prăpastie, trăgând cu sine cinci vagoane de persoane, dintre cari una română cari toate s'au sfărâmat, îngropând sub ele pe nenorociții călători. Au fost descoperiți 25 de morți și numeroși răniți, toți oameni de rând și muncitori, între cari au fost mulți străini.

Cercetările au constatat, că mașina infernală a avut o greutate de 2 kilograme și a fost umplută cu nitroglicerină și ea a fost construită de oameni pricepuți, cari s'au deplasat la fața locului cu automobila.

Approape de locul nenorocirii s'au găsit o scrisoare cu următorul cuprins: Dacă ordinea capitalistă nu ne ne dă de lucru, ne vom îngriji noi singuri, cu explozibile și benzină suntem îndestul provăzuți“.

Vutoritățile maghiare au întreprins o întinsă acțiune pentru descoperirea atentatorilor, intrând în legătură și cu autoritățile polițienesti din statele vecine. Pe de altă parte, guvernul maghiar a pus un premiu de 3.000. pengo aproape un milion și jumătate lei pe capul atentatorilor.

Totodată s'au luat măsuri de pază strictă pentru a împiedeca în viitor asemenea nenorociri.

După prețuirile făcute s'a constatat, că pagubele materiale se ridică la suma de 100 milioane lei.

În urma acestui atentat din Ungaria, organele siguranței din București au început minuțioase cercetări în ce privește colaborarea nucleilor comuniste din România cu organizația teroristă din Ungaria. În cursul acestor cercetări s'au făcut mai multe descinderi la București, Prahova și Timișoara făcându-se mai multe arestări. Printre altele s'a constatat că unii dintre comunistii de pe Valea Prahovei aveau unelte pentru demontarea liniilor ferate precum și anume cantități de explozibile. Cercetările continuă și în celelalte centre din țară.

Dr. Traian S. Covaciu,
și a deschis biroul advocațional
în Arad, str. Crișan
No. 6.

D. VIRGIL MADGEARU despre eșecul politicii d-lui ministru Ionescu-Sisești.

Redăm, mai jos, parte din declarațiile d-lui Virgil Madgearu: făcute „Curentul“-lui.

Guvernul a dat țării regimul primei de export.

Așa cum am prevăzut în Iulie, ea a folosit exclusiv caselor de export și a dăunat enorm pe agricultori“

În obiectivitatea sa de specialist d. ministru al Agriculturii Gh. Ionescu-Sisești, declară, „Dovadă că prima de export a avut succes este faptul că s'au exportat 27000 vag. grâu și mai sunt angajate alte 30000 vagoane,“

„Desigur, prima de 10000 lei a încurajat speculația la baissă și a stimulat exportul în folosul exclusiv al exportatorilor,“

„Voiu dovedi. Se știe că oferta de cereale are la noi caracter expresiv. Imediat după recoltă toți agricultorii, împinși de nevoi aleargă să vândă. Exportatorii având perspectiva primei de zece mii lei de vagon. au împins prețul în jos cât au putut și au plasat pe piețele străine mari sub prețul mondial cu circa 3200—4000 lei de fiecare vagon“.

„Ceeace înseamnă la 27.000 vagoane exportate, agricultorii au pierdut numai din această diferență 100.000.000 lei iar Statul încă 270.000.000 lei, totalul primelor plătite,“

„Dar agricultorii n'au pierdut numai atât. Timbrul pe pâine tot ei l-au suportat, pentru că molarii au apăsât prețul grâului cât au putut și au părăsit astfel interesele clienților lor brutari, când aceștia n'au fost ei singuri cumpărătorii de grâu,“

„Iată explicațiile reale ale prăbușirii prețurilor grâului sub nivelul prețului mondial — grație regimului d-lui Ionescu-Sisești,“

„Efectul dumpingului pe care l'au practicat casele de export va fi însă dezastruos pentru noi, pentru că va influența și prețul porumbului, de oarece casele importatoare străine au fost de prinse să cumpere cereale românești cu 3000—4000 la vagon mai jos de prețul mondial.“

„Pentru agricultori, regimul primei pentru grâu înseamnă deci ruina lor și îmbogățirea caselor de export, cari s'au și grăbit să felicite guvernul pentru geniala idee a unui tehnician,“

„Nu este încă mai puțin adevarat, că dacă agricultorii n'ar fi fost induși în eroare de campania Uniunii Sindicatelor agricole contra legii noastre, și ar fi susținut-o la timp, n'ar fi vândut grâul cu 10000 până la 15000 lei vagonul, ci cu 40000 lei, și Statul n'ar fi risipit 300

milioane lei în profitul câtorva case de export și a unui pumn de intermediari.

„N'au fost bani pentru înființarea Societății Naționale pentru valorificarea produselor agricole ?

— Neadevăr sfruntat !,“

„Contul J din împrumut prevede 600 milioane pentru agricultură, din care 300 milioane aveau acea destinație. Adăugând 300 milioane, cât s'a cheltuit până azi cu primele de export avem 600 milioane lei — o sumă mai mult decât suficientă pentru realizarea operațiunilor comerciale, în vederea fixării prețului intern minimai“.

„Dacă guvernul a instrăinat PENURU SCOPURI INADMI SIBILE o parte din suma aceea destinată de noi pentru agricultură, răspunderea sa față de dezastrul de azi al agriculturilor e cu atât mai mare.

„Ce-i de făcut azi? Să se aplice integral programul trasat de noi încă de acum un an și a cărui realizare a fost zădărnicită în parte și de ambiția de a inova a d-lui Ionescu-Sisești, care declarase la instalarea sa ca ministru că va continua politica noastră, la care colaborase activ de alfel, în calitatea sa de specialist“.

Asupra Timișoarei s'a abătut o groznică furtună. 11 morți și mai mulți răniți.

Copaci scoși din rădăcini și acoperișe de case luate de vânt.

Sâmbătă după masă, orele trei s'a abătut asupra orașului Timișoara o groznică furtună care a cauzat mari pagube. Un puternic, vânt care a stricat aproape fiecare edificiu, i-a doborât sute de țigle, depe acoperiș, a dus și sricat sute de firme și garduri de scânduri iar în dată după vânt, a căzut grindină și în decurs de câteva minute s-a albit pământul.

Copacii din parcuri și depe margina străzilor au fost scoși din rădăcină și frânți dela mijloc. S'au rupt mai multe fire electrice și aproape toate liniile telefonice. La începerea furtunii în parcul Regina Maria se găseau mai mulți locuitori cari se odihneau pe bănci. Ei crezând că această furtună nu va dura mult s'au adăpostit circa 18 la număr, în pavilionul muzicii din mijlocul parcului.

La un moment dat copacii din parc, ce se găseau lângă pavilion, au fost dărâmați, trei dintre oameni au fost omârâți de un copac ce a căzut pe pavilion, iar pavilionul complex distrus.

La fața locului au sosit poliția

pompierii și salvarea cari au început lucrările pentru scoaterea cadavrelor de sub dărâmurile pavilionului.

O altă nenorocire s'a întâmplat la plaja comunală unde casierul Ion Colojovră vrând să fugă din gheretă pentru a nu fi luat de vânt cu ea, în momentul ce a eșit afară vântul a trântit poarta care l-a lovit atât de puternic încât peste câteva minute a încetat din viață.

De asemenea pe străzi au fost rănite de țigle și firme mai multe persoane cari au fost îngrijite de Salvare

Nici comunele din apropierea Timișoarei nu au scăpat de înverșunata furtună. În comunele din județul Timiș-Torontal furtuna de sâmbătă a cauzat enorme pagube la vii și pomi. După informații din comuna Beregsău un copac a căzut pe o casă omorând întreaga familie compusă din 4 persoane. De asemenea și în comuna Murani țărani Petru Zalea și Ioan Zalea în timpul furtunii, fiind pe câmp și retrăgându-se într-o colibă, în care a

În Austria s'a încercat o lovitură de Stat.

Organizația ultra-naționalistă Austriacă, Heimwehr, a încercat în cursul zilei de Sâmbătă înspre Duminecă să crape diferite orașe din Austria de Sud, având în plan și ocuparea Vienei.

Șeful acestei lovituri a fost Walter Pfrimer, conducătorul Heimwehr ului din Stiria, care a dat o proclamație către popor și apoi grupuri numeroase de heimweriști au și ocupat câteva crășășele.

Răscoala a fost însă înăbușită cu puțină vărsare de sânge de către poliția și jandarmeria austriacă, cari au arestat peste 1500 de heimweriști, între cari și pe Pfrimer, conducătorul lor.

Turbulenții așteaptă pedeapsa ce li se cuvine, iar guvernul austriac a fiind stăpân pe situație restabilit liniștea pretutindeni.

trăsnit, amândoi au fos omorâți.

În comuna Voiteg a fost trăsnit un țaran ce se găsea în timpul furtunii pe câmp.

În total în Timișoara și județ au fost omorâte 11 persoane. Pagubele cauzate de furtuna de câteva minute, se urcă la cca 15 milioane lei.

Un ziar francez scrie: Marina franceză cumpără Rusiei sovietice petrol în valoare de 300 milioane de franci pe an. Petrolul acesta ar putea fi cumpărat, fără nici o greutate, din România aliată. Astfel s'ar ajuta la combaterea crizei comerciale a acesteia, evitându-se ca România să se arunce în brațele Germaniei, care nu încetează să lucreze în vederea de a o câștiga.

Tratatul germano-american pentru furnizarea unor cantități de grâu necesare Germaniei, s'au luat sfârșit. În cursul anului viitor, se vor importa 200 mii tone grâu din recolta anului 1930. E vorba de cantități disponibile — utilizabile în cel mai scurt timp posibil.

La începutul tratatelor, Germania avea intenția de a se angaja să importe o cantitate cu mult mai mare, — și anume circa o jumătate de milion de tone. Datorită faptului că Germania va primi stocuri importante și din Canada și din America de Sud, — cantitatea a fost fixată la 200.000 tone.

În ce privește organizarea transporturilor și finanțarea acestor operațiuni, — s'au fixat normele după care va avea loc importul, — avându-se în vedere deschiderea unui credit pe mai mulți ani.

În același timp, se urmează discuțiuni pentru încheierea unei convențiuni pentru obținerea — în aceleași condițiuni, — a unor mari cantități de bumbac.

— *Gandhi cere independența Indiei. Cu ocazia ultimei sale cuvântări în sânul delegației federalei indiene. Gandhi a accentuat că va pune cu ocazia conferinței mesei rotunde problema independenței Indiei. În acest caz, India ar urma să aibă externele, armata, finanțele și economia publică, cu totul independente de conducerea dela Londra, actuala provincie federativă indiană, urmând a sta cu metropola în raporturi de egalitate politică și de cointeres economic.*

— La Paris a începute zilele acestea consfăturile congresului delegațiilor muncitorești din Franța, discutându-se problema șomajului, a comunismului, a orelor de muncă și a salariilor, precum și alte probleme în legătură cu producția.

— Un mare ciclon a bătuit zilele acestea în Africa de Nord cauzând peste 20 de morți în orașul Alger și jur.

— Din cauza crizei economice guvernul olandez va înainta în sesiunea actuală un proiect de lege pentru reducerea cheltuielilor publice, pentru economii bugetare

Săptămâna

ABONAMENTUL.

anual 160 Lei
 Pentru autorități, întreprinderi și instituții anuale 250 Lei.
 Publicațiuni, și alte inserații oficiale, cuvântul 2 Lei. Publicații și inserații mai mici de 25 cuvinte, taxă fixă 50 Lei.
 Reclame, pe cm. patrat 3 Lei.

CALENDARUL ORT.

21 — Luni
 22 — Marți
 23 — Mercuri
 24 — Joi
 25 — Vineri
 26 — Sâmbătă
 27 — Duminecă,

Lupta dusă de Timișoara pentru a fi transpusă școala de notari din Arad, acum printr-un ordin al ministerului de interne s'a rezolvat definitiv în favoarea Aradului, unde va continua și mai departe școala.

La examenul de admitere pentru anul curent s'au prezentat 156 de reflectanți, dintre cari au trecut cu succes abea 79 de elevi.

Cursurile se vor începe la 1 Octombrie și vor fi ținute în școala din Str. Iosif, Vulcau Ordinul ministerial totodată a numit de președinte al comitetului școlar pe Dl. Dr. Lazar, subprefect.

— *Audiența D-lui Dr. Emil Hațieganu la Sveran. Zilele trecute d. dr. Emil Hațieganu fost ministru, a fost primit în audiență de M. S. Regele Carol II, în Sinaia. Audiența este viu comentată de cercurile politice din Capitală.*

Având în vedere, că în orașul Arad nu au mai obvenit cazuri de paralizie infantilă, școlile primare cu data de 15 sept. și au început cursurile.

Din București se anunță că siguranța din Câmpulung a descoperit o societate de falsificatori de dolari, care a operat în Cernăuți și București. Cantitatea de dolari falsificați nu se cunoaște.

Se așteaptă a se face mai multe arestări.

Dl. Dr. Radu Cornel președintele comisiei interimare a convocat pentru Joi la o conferință pe toți conducătorii instituțiilor financiare și întreprinderilor in-

dustriale din Arad pentru a se stabili modul de ajutoare a șomerilor.

Conform unor svonuri cari circula în cercurile politice din Capitală, parlamentul va fi prorogat cu 15 zile. Camera deputaților urmând a se deschide abia la 1 Noembrie.

Unele ziare din Capitală aduc știrea că d. Titulescu s'ar fi exprimat unei cunoscute persoane reîntoarse de curând de la Geneva, că nu se poate un viitor guvern român fără colaborarea ardelenilor și în special fără colaborarea dlui Maniu și-a partidului național-țărănesc.

Sfințirea pietrii fundamentale a bisericii ortodoxe române din Arad-Gaiu a avut loc Duminecă la 13 Septembrie a. c. Credincioșii ort. din ccest cartier nu au avut până azi biserică proprie. Biserița în care ascultă până acum dumnezeieștile slujbe, este departe, în afară de teritoriul cartierului și formează proprietatea Episcopiei Aradului. Noua biserică se zidește în centrul cartierului pe terenul dăruit de vrednicul credincios Nicolae Fericean bătrânel. Sfințirea pietrii fundamentale a săvârșit al P. S. părinte consilier eparhial Mihaie Păcățianu, ca mandatar al P. S. părinte Episcop, însoțit de P. C. Protopop Traian Vatianu al Aradului, preotul local Nicolae Ionescu Virgil Lugojan și Florca Codreanu. Mulțimea credincioșilor din Gaiu, către cari au venit mulți și din cartierul Șega, au avut prilejul să vtdă pe Dl. Dr. Corneliu Radu, primarul orașului Arad, în fruntea lor participând la sfințirea temeliei. A predicat P. C. părinte Mihaie Păcățianu despre

însemnătatea acestei sfințiri, despre rolul Bisericii pentru suflete și pentru Neam, apoi a mulțămii celor ce au ostenit și au contribuit la adunarea fondului pentru zidire și celui ce a dăruit terenul și în sfârșit a îndemnat pe credincioși și consiliul parohial să-și dea silința la desăvârșirea lucrului început. Actul de întemeiere a fost semnat de preoți, de Dl. primar, de intelectualii din Gaiu, de membrii consiliului și episcopiei parohiale și de alți credincioși, apoi a fost așezat în temelia care s'a sfințit.

Dl. dr. Sabin Șuiaga, și a deschis biroul său advocațional în palatul Chera din Piața Luther No. 3.

SPORT

Programul de Duminecă a campionatelor categoriei I. și II.

CATEGORIA I.

Arena Gloria C.F.R.

Transilvania-Gloria C.F.R.

și C. A. A.-Olympia

Arena C.A.A.

S. G. A.-Unirea

și Tricolor-A. M. E. F. A.

CATEGORIA II.

Șoimii-Chelnerii

Vulturul-Înțelegerea

Victoria-Hakoah

Juventus-Rovine

Voința-Banatul

Primăria Tipar.

No. 791/1931.

Publicațiune.

Primăria Tipar publica licitațiune pe ziua de 18 Oct. 1931 pentru vânzarea a 2 tauri neapți pentru reproducție.

Licitația va avea loc în localul Primăriei și se va ținea în conformitate cu Legea contabilității publice prin strigare.

Tipar la 17 Sept. 1931.

Primăria.

Fixarea unui preț minimal la grâu.

În urma desbaterilor ce au avut loc în consfătuirea agricultorilor convocaii la ministerul Agriculturii, s'a numit o comisie care să întocmească un proiect de lege care să cuprindă cele mai bune propuneri pentru fixarea prețului minimal al grâului.

Duminecă, Luni și Marți comisiunea a ținut mai multe ședințe redactând un proiect de lege care a fost erit predat dlui Ionescu-Sisești, ministrul Agriculturii.

D. ministru Ionescu-Sisești a

pfomisecomisiei că va supune proiectul ședinței delegației economice care va avea loc azi.

Prin acest proiect are asigurată sprijinul ministrului agriculturii se stabilește următoarele:

Se fixează un preț minimal inițial al grâului, cu o cotă de majorare.

Prețul pâinii va fi majorat cu cel puțin un leu față de prețul actual.

Comertul de grâu, făină și pâine este lăsat liber cu condiția ca prețul minimal să fie respectat

S'a prăbușit un avion de pasageri, Paris-București

Din comuna Sforza jud. Mehedinți se anunță, că în hotarul acestei comune s'a prăbușit în flăcări un avion de persoane, ce făcea cursa între București-Paris. Cei 4 călători ai avionului, precum și pilotul și ofițerul radio-telegrafist, au fost carbonizați complet. La fața groaznicii nenorociri a sosit prefectul jud. Mehedinți, precum și autoritățile

locale, însă nu s'a mai putut da nici un ajutor. Dintre resturile avionului a fost scos și identificat cadavrul pilotului și ofițerului radio-telegrafist, precum și cadavrul lui Carol Ferber directorul întreprinderii Benicot din Viena, cel al lui dr. Fricmer, av. din Berlin, al comerciantului Margines din Paris. Autoritățile românești au ordonat o anchetă

Ori și cine primește

Pe deplin satisfăcut și ajunge cu siguranță succes bun, dacă acum toamna comandă trebuințele de cepe de zambile, talele și alte cepe de flori olandeze, mai departe semințe de legume, flori și economice, trandafiri altoiți în soiuri trondiale, rădăcini de căpșune etc, de la firma **ARPAD MÜHLE**, furnizor al curții regale, cultură și comert de semințe, grădinarie, în **TIMIȘOARA** III. ar. (Fondat 1875). Prețuri în românește la cerere, gratuit și franco.

Prefectura Județului Arad Serv. Tehn. al Drumurilor și Construcțiilor.
 ad. No. 1361/1931.

Publicațiune.

Se scoate în licitație adjudecarea lucrărilor arătate mai jos, prin bună învoială:

1) Impietruirea șos. jud. Arad nou — Fibiș sect. km. 0.00 — 10.780, cu pietriș ciuruit din râul Mureș în cantitate totală de 1230 m. c. în valoare de Lei 300.000.

2) Impietruirea șos. jud. Pecica — Pereg sect. km. 0.00 — 19.0 cu 810 m. c. pietriș ciuruit din râul Murăș în valoare de Lei 300.000.

Adjudecarea lucrărilor se va face în ziua de 28 l. c. la ora a. m. în localul Prefecturii Jud. Arad, din partea Comisiei de Licitații.

După deschiderea ofertelor se procedează la încheierea bunei învoeli pentru executarea lucrărilor arătate.

Concurentul cu oferta mai avantajoasă va depune o garanție de 6% din valoarea lucrărilor.

Proiectul și condițiunile de adjudecare se pot vedea la Serviciul

tehnice al Drumurilor și Construcțiilor în orele oficioase.

Arad, la 12 Septembrie 1931.
 p. Prefect: Șeful serviciului:
 D. Lazar Indescifrabil.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștința Omor. Public, că în ziua de **30 Septembrie 1931 la orele 4 p. m.** în localul Fabricii de Chete „Astra“ din Timișoara, Cetate, Piața Tepeș Vodă 2. se va ține o LICITAȚIE.

cu care ocazie în prezența Notarului Public se va vinde o cantitate de diferite mărfuri de pulărie și anume:

Piele de ghetă, piele de talpă, pânzetură și furnituri contra imediată plată în numerar aceluia care va oferi mai mult.

Ofertanții vor trebui să depună înaintea începerii licitației drept vadiu 10% în numerar din prețul pe care îl vor oferi.

Marfa se poate vedea în localul fabricii în fiecare zi înainte de amiază.

„Astra“, Fabrică de ghetă Timișoara

CĂRȚI
 REVISTE

ZIARE
 AFIȘE

G. IENCI, ARAD

BULEVARDUL REGINA MARIA 12.

Dum.
 20
 Sept.

Cinema CENTRAL

◀ **TRAGICA IUBIRE**

Cinema SELECT

◀ **AFRICA VORBEȘTE**